



Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

XVIII. Serenissimo Principi D. Ioachim Brandenbvrgensivm Marchioni,
Stetinensium Pomeranorumque Duci, Rugensium & Cassubiæ Principi, &c.
Ioan. Tritem. abbas S. Iacobi Herbipolensis æternam optat ...

urn:nbn:de:0128-1-17336

habetur. Cui frequenter dicere soleo: Eni sapignis Trithemii mei exquiruntur: & sicut illi feci-
stis non merenti, ita vobis vestro demerito fiet. Non putasset Dux ipse Ioannes, nec sicut
audiui credidisset, quod illud factum in captione familiarium tuorum, tibi ad iniuriam
deputare debuisses, & adeo recepisse ad mentem, vt abbatiam propterea dimitteres tuam.
Nam si hoc sciuisset, nunquam vt fieret commisisset. Ego autem sciens quæ mihi scripsisti,
taliam dicentibus soleo respondere illud Virgilianum:

Tarde uenere bubulci.

Laqueus impiorum contritus est, & innocens Trithemius meus Deo saluante libera-
tus est. Hæc tibi reuerendissime præceptor ex sinceritate cordis mei rescribere volui, quæ vt
10 animo intelligas gratiose te etiam atque etiam rogo. Tuus enim sum quicquid sum, idcirco
scribo confidenter quicquid venerit in buccam. Magister Conradus Antonianus Agrippi-
nas non sine lachrymis tuas perlegit literas, te vt scis multum diligit, omniq; prosequit-
ur honore, te que salutat. Vale præceptor optime, sapiensq; ad me scribere memento, quia
epistolæ tuæ super aurum mihi pretiosæ sunt & charæ. Iterum vale. Ex adibus meis in villa
Mandal, quarta mensis Maii. Anno dominica natiuitatis 1507.

XVIII.

SERENISSIMO PRINCIPI D. IOACHIM BRANDENBURGENSIVM

10 *Marchioni, Stetinensium Pomeranorumque Duci, Rugensium & Cassubie Prin-
cipi, &c. Ioan. Trithem. abbas S. Jacobi Herbipolensis
aeternam optat felicitatem.*

20 **Q**UOD maiestati tuæ retribuam, sapientissime Princeps, aut in quo tuis rependere vicē
beneficium potero vnquam? Ecce quantis me iam hominem humilem & abiectum
honorasti muneribus? Primo apud Francfordiam auro poculo satis pretioso atque pul-
cherrimo. Secundo cum in Marchia tua Brandenburgensiu apud te essem cõstitutus, mu-
neribus me decorasti quampluribus in auro, argento, & lapidibus preciosis, quorum pre-
tium magni satis erat valoris. Nunc vero per amplius paupertati volēs cõsulerem, mea, tria mi-
hi vasa piscibus repleta falsatis misisti, quorum vsus per hanc quadragesimam & mihi &
30 fratribus meis non parum utilis fuit & oportunus. Quid enim sacratissimæ maiestati tuæ
pro his omnibus rependam, o nobilissime princeps, nisi totum id quod sum, possum &
valeo tuo famulatu quam libens impendo. Referre namque gratias tuæ celsitudini valeo
minime, habeo & ago quantas possum immortales, offerens me ad tuæ serenitatis obsē-
quia omnitempore pro viribus ex animo paratum. Sciat tua Serenitas optime princeps,
Libanium nostrum, præceptorem meum charissimum adhuc esse superstitem, & sanum
atq; incolumem: sed, pollicetur venturum ad me anno præsentis, si vilo id fieri modo pos-
sit. Scribit autem se fuisse infirmum quasi ad mortem mensibus ferme duobus. De meo
ad te reditu clementissime princeps in Marchiam, literas tuas domino meo præfuli Her-
40 bipolensi reuerendissimo præsentavi, quas cum legisset etiam mihi tradidit legendas. Li-
bens quidem tuis desideriis præberet assensum, nisi formidaret absentiam meam tanto
tempore & mihi & monasterio meo esse nociuam, propterea vel maxime, quod ego in ab-
batia adhuc sum nouellus, & Scotorum temeritas nobis comminatur insidias. Vt autem
tua serenitas eius erga te animum cognoscât amicum, tandem concludit, sicuti ex literis
sua reuerendissima paternitatis quas mitto, clare intelliges, vt tuæ perficiam celsitudini
quæcumq; scribenda fuerint, quibus tandem cõsummatis, ad tuam me serenitatem con-
ferre possum, vno vel duobus mensibus in Marchia tua mansurus. Summe tuis cupio in
50 omnibus obedire mandatis, quantum cum Deo possum, & tuæ præcunctis principibus
seruire maiestati. Sed quia homo sum sub potestate constitutus, necessarium mihi est im-
perio subleuare maioris. Hoc autem & rogo & consulo, vt tua serenitas vsque in annum
proxime futurum patientiam habere dignetur, interea quod iusseris hic scribam, cum ve-
nero consummatum mecum perferendum. Confido enim absq; vlla hæsitatione, quod
tempore constituto ad festum paschatis anni sequentis, dominus meus reuerendissimus
præful memoratus, vt veniam ad tuam magnificentiam mihi iuxta pollicitationem suam
non negabit. Nihil hac vice mittere potui, quoniam ea quæ scripsi necdum satis emenda-
ui, quæ tamen omnia mecum asserre curabo, daboque pro viribus operam, ne frustra vi-
dear à tua celsitudine honoratus, neue tua de me confidentia fructu priuictur optato. Græ-
ce modum scribendi quem præfens dederam iterum misi, quoniam priorem vltimis lite-
ris



ris celsitudo tua signavit amissum. Deus omnipotens tuam serenitatem conseruet incolumen. Ex Herbipoli 9. die mensis Aprilis. Anno Christianorum 1507.

XIX.

IOACHIM DEI GRATIA MARCHIO BRANDENBURGENSIUM

Princeps Elector, &c. Ioanni Tritemio abbati sancti Iacobi in suburbio Herbipolensi salutem dicit plurimam, cum precatione totius fortuna & prosperitatis.

REVERENDE in Christo abba mi pater amantissime, accepi literas paternitatis tue incunctissimas, simul & nuncium quem misisti, quo referente sanum te & incolumem, statumque tuum satis quietum & fortunatum cognoui, super quo tibi ex affectu congratulor & Deo gratias ago debitas immortalis. Agit mihi tua paternitas de munificentia & beneficiis in eam factis gratias maximas, quæ mihi minime debentur, proinde quod parua & vilia sunt omnia, quæ tibi contuli munera: quinimo nec munera quidem appellari merentur, & ob id nullis indigent gratiarum actionibus, quod etiam si fuissent alicuius ætimationis aut pretii, non tamen sunt talia & tanta, qualia & quanta meruisti recipere à me, teque maxime decebant. Volui enim per ea solum animi in te mei affectum & benevolentiam ostendere, quem ut potius pensulare velis quam ipsa vilissima dona te etiam atque etiam rogo. Libanium præceptorem tuum sanum & incolumem gaudeo, quem si villo fieri modo posset, videre & alloqui cuperem. Accepi & literas amici nostri domini Herbipolensis de tuo ad me in Marchiam reditu in futurum annum promisso, quod me non parum contristat, propter rerum mearum dispositionem causarumque proprietatem, quibus diuturna tui absentia nocuum amentum afferre potest, quia tuus ad me reditus non solum utilis mihi, sed & valde necessarius est. Verum ex quo fieri aliter non potest, cogor esse contentus, & promissum tempus expectare anhelus. Rogo tamen ne paternitas tua suum ad me reditum ultra tempus promissum differat, quia nouit peroptime, quam mihi sit necessarius denuo tuus aduentus. Rescripsi autem amico meo domino Præsuli Herbipolensi, rogans eundem, ne reditum tuum ultra tempus retardet promissum: tu illi meo nomine præsentare literas meas non graueris. Literas quoque ad principem tuum Palatinum dedi, in quibus ut tibi cooperetur pro libris tibi necessariis rogavi. Ut autem te lateat minime quibus à te lucubrationibus cupiam oblectari, ad schedulam te remitto ex Tangimunda priori anno transmissam, in qua tibi signaueram certarum nomina rerum, de quibus opto ex tua officina luculentos habere tractatus. Quicquid tua paternitas mihi ad veram sapientiam beateque viuendum iudicauerit conducibile, meas computabo delicias. Ago paternitati tue gratias infinitas pro modo illo pulcherrimo & exquisitissimo græce scribendi, quem mihi denuo misisti, quo in secretis meis non vellem carere pro multa pecunia. Non diffidat paternitas tua de mea persona, quod coeptam inter nos fidem & charitatem deserturus sim vquam, quia non sum arundo, neque tuorum in me benefactorum quam potero obliuisci, Satis enim tibi patulus est animus erga te meus sincerus, rectus, & amantissimus tui, quem nunquam reperies immutatum. Mito etiam tibi præceptor eruditissime cyphum vnum argenteum intus & foris deauratum, non pro munere, sed in signum amoris in te mei, ac stabilis inter nos amicitiae dudum contractæ, & vsque ad mortem permanfuræ, quem ut læto suscipias animo precor, eoque sapius in mei vtatis memoriam. Scire cupio de literis meis an peruenerint ad manus Libanii nec ne. Palestinus, de quo interrogasti, adhuc est cum Rege nostro Maximiliano, & nescimus quando venturus sit. Agat paternitas tua in his quæ mihi nouisti vtilia diligentiam, & habebis me tibi gratificaturum, quo ad vixero in omnibus. Vale Germaniæ decus, totiusque archæ sapientiæ, mei memor ad Deum & amans, qui te vehementer amamus. Ex Berlin manu propria vicesima nona die mensis Maii, Anno Christianorum 1507.

XX. 10.